

bię — Tow. Dobroczynności prowadzi bursę im. Staszica przy ul. Dąbrowskiego 46 dla chłopców uczęszczających do szkół średnich. Kierownictwo bursy powierzono Braciom Szkolnym.

W r. 1933, 34 i 35 Tow. Dobroczynności wysłało wraz z Tow. Kolonij Letnich około 200 dzieci do Poraja na kolonie letnie. Subsydjum Tow. Dobroczynności dla Tow. Kolonij Letnich wynosiło corocznie przeszło dwa tysiące złotych.

Polski Związek Zawodowy Chrześc. Służby Domowej — to jedna z najcichszych, ale zato może najpożyteczniejszych organizacji. Inicjatorami tych organizacji byli przeważnie księża, którzy pracując na niwie kościelnej, widzieli, jak są nieszczęśliwi, opuszczeni i zapomniani ci, których zmusił głód, nędza lub ciasnota w domu wiejskim, udać się do miast i szukać pracy i utrzymania u obcych.

W Częstochowie inicjatorem zrzeszenia Służby Domowej był (w r. 1905) ks. W. Jakowski. W r. 1908 Związek ten nabył posesję przy ul. Aleja Wolności 29 za 25 tysięcy rubli, złożone bardzo chętnie przez biedne członkinie jako zwrotne pożyczki.

Ks. A. Godziszewski, patron Związku, w r. 1927 wybudował oficynę dwupiętrową (patrz str. 257), kosztem 70 tysięcy złotych. Tworzy schronisko bezpłatne dla poszukujących pracy. W roku 1934 buduje dom frontowy dwupiętrowy kosztem 90 tys. złotych (patrz str. 257).

Majątek ruchomy i nieruchomy pracowników domowych na obecne czasy wart jest około 300 tys. złotych. Jest wprawdzie obciążony długiem t. j. udziałami zwrotnymi członków, ale przy dalszej pracy będzie podwaliną i ostoją dla

tych, które nie mają swych ognisk rodzinnych, a znękanie pracą, znajda tam zabezpieczoną starość. Otóż więc w Związku każda pracownica domowa znajdzie pracę, a podczas choroby schronienie, w razie pozbawienia pracy, dom i odpoczynek, a gdy krzywda ją spotka, opiekę.

W Sosnowcu Chrześc. Tow. Dobroczynności, założone w r. 1901 również oddało wielkie i niespożyte usługi społeczeństwu. Obecny prezes zarządu ks. kan. Fr. Raczyński założył: „dom sierot dla dziewcząt“ 55 osób, „dom wychowania dla chłopców“ 50 osób, „schronisko dla dzieci“ 40 osób, „przysługę dla starców“ 60 osób, bursę dla dziewcząt szkolnych“ 25 osób, „salę zajęć dla dziewcząt“ 30 osób. W czasie kryzysu i bezrobocia Tow. Dobroczynności wydawało w kuchni przy ul. Zygmunta do 3000 obiadów dziennie, a kiedy Miejskiemu Komitetowi pomocy bezrobotnym zabrakło funduszków, Tow. Dobroczynności pokryło niedobór 25.000 zł.

W r. 1926 w rozbudowanym przy Kościółku Serca Jezusowego lokalu ks. kan. Fr. Raczyński zakłada Szkołę Gospodarczą, którą w roku następnym przemianował na Szkołę Gospodarczą Żeńską im. hr. J. Zamoyskiej. Szkoła posiada 3 kursy: kulinarny, robót ręcznych i specjalizacji (120 uczennic). W r. 1927 ks. kan. Fr. Raczyński zakłada we własnym lokalu przy ul. Kaliskiej 23, szkołę rzemiosł, którą dekretem ministerstwa W. R. i O. P. przemianowano na żeńską Szkołę Rzemiosł im. ks. kan. Fr. Raczyńskiego; szkoła prowadzi działy: krawiecki, fryzjerski, czapniczo-modniarski, galanterijno-skórzany, liczbą uczennic 240.

Kryzys i bezrobocie zwiększyły ubóstwo ludności. Brak zaś ofiar